

TEIXINT UN PENSAMENT SOSTENIBLE

**I tu? Formes part
del canvi?
Participa en el repte
de Moda re-
Et necessitem!**

Públic objectiu:

Alumnat de cicles formatius, ESO i Batxillerat (de 14 a 18 anys).

Contingut:

Guia de l'alumnat: proposta d'activitats i informació complementària. Guia del professorat: contingut introductori sobre la temàtica, referències i informació complementària.

Objectiu: Dotar de recursos els centres educatius per treballar i abordar competències en diferents matèries del currículum de Secundària en els àmbits cultural i de valors, personal i social, econòmic i científicotècnic. En concret, s'aborden les temàtiques de la sostenibilitat, la prevenció i la gestió de residus, el consum responsable i l'economia circular, totes elles a partir del cas de la indústria tèxtil.

Metodologia:

Participativa i innovadora, introduint l'element de la ludificació en algunes de les activitats.

Sabíeu que amb el consum de roba també podeu contribuir a la lluita contra el canvi climàtic?

Sabíeu que **Moda re- recupera 44.000 tones de roba a l'any per ser reutilitzades?**

Us proposem aquest repte perquè us introduïu i exploreu solucions i alternatives al model lineal que predomina en la gestió del cicle de vida de la roba. Volem que exploreu, pregunteu i identifiqueu com està funcionant la indústria de la moda amb l'objectiu de fer alguna acció que doni resposta a aquesta problemàtica a través de l'economia circular.

Voleu formar part del canvi?

Uniu-vos al repte de Moda re-.

#TeixintElCanvi #TeixintUnPensamentSostenible

Índex:

1- Justificació

2- Descripció del projecte: objectius, competències i conceptes clau

3-Com s'ha d'utilitzar la guia? Proposta metodològica

4- Informació complementària

Justificació

La moda i la indústria tèxtil són les responsables aproximadament d'un **8 % dels gasos d'efecte d'hivernacle** que es produeixen a escala mundial (més que les empreses de transport marítim i aeronàutic). El cultiu del cotó necessari per fabricar només uns texans i una samarreta utilitza entre **8.000 L i 10.000 L d'aigua**: aproximadament l'equivalent a 80 dutxes o l'aigua que beuríem en més de 10 anys. També és un problema creixent, pel que fa a la generació de residus, a Espanya, per exemple, que assoleix cada any les 980.000 tones (**19 kg per persona a l'any**)¹ Equivaldria a omplir, cada minut, 7 contenidors de roba.²

Sabíeu que el 88 % dels tèxtils que es llencen cada any es podrien haver reutilitzat, reparat o reciclatge? Aquesta guia té la finalitat de dotar de recursos i instruments els centres educatius perquè puguin treballar i aprofundir en la temàtica de la moda.

Des de Moda re- veiem la necessitat de difondre aquesta realitat per augmentar el nivell de sensibilització, donar a conèixer alternatives i generar consciència, accions totes elles que han de contribuir a despertar el sentit crític de l'alumnat i empoderar-lo per impulsar el canvi.

Aquesta guia fa costat a les escoles i entitats perquè també puguin treballar amb la mirada posada en els ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible), principalment els dos següents:

12: Consum responsable i el 13: Acció pel clima.

¹ Dades de PEMAR. Més dades de kg de residus tèxtils en les comunitats autònomes a: *Anàlisi de la recollida de roba usada en Espanya*. Modare-(2021) Disponible a: <https://modare.org/wp-content/uploads/2021/05/Analisis-de-la-recogida-de-la-ropa-usada-en-Espana.pdf>

² Considerem aproximadament que un contenidor estàndard de recollida de roba pot contenir 250 kg de roba.

Descripció del projecte: objectius, conceptes clau i competències

Objectius generals

- 🗑️ Entendre i reflexionar sobre els conceptes de reduir, reutilitzar i reciclar.
- 🗑️ Entendre l'impacte dels residus sobre la sostenibilitat.
- 🗑️ Reflexionar sobre el consum i ús de la roba des de la mirada de l'economia circular.
- 🗑️ Contribuir de manera activa a disminuir els impactes amb hàbits sostenibles.

Objectius específics

- 🗑️ Analitzar el cicle de vida de la roba i identificar-ne els impactes.
- 🗑️ Reconèixer què és l'economia circular i com integrar-la en el nostre dia a dia.
- 🗑️ Conèixer el sistema de reciclatge de la roba.
- 🗑️ Convertir-se en agents actius de transformació de l'entorn.
- 🗑️ Comunicar de manera sintètica els coneixements adquirits.

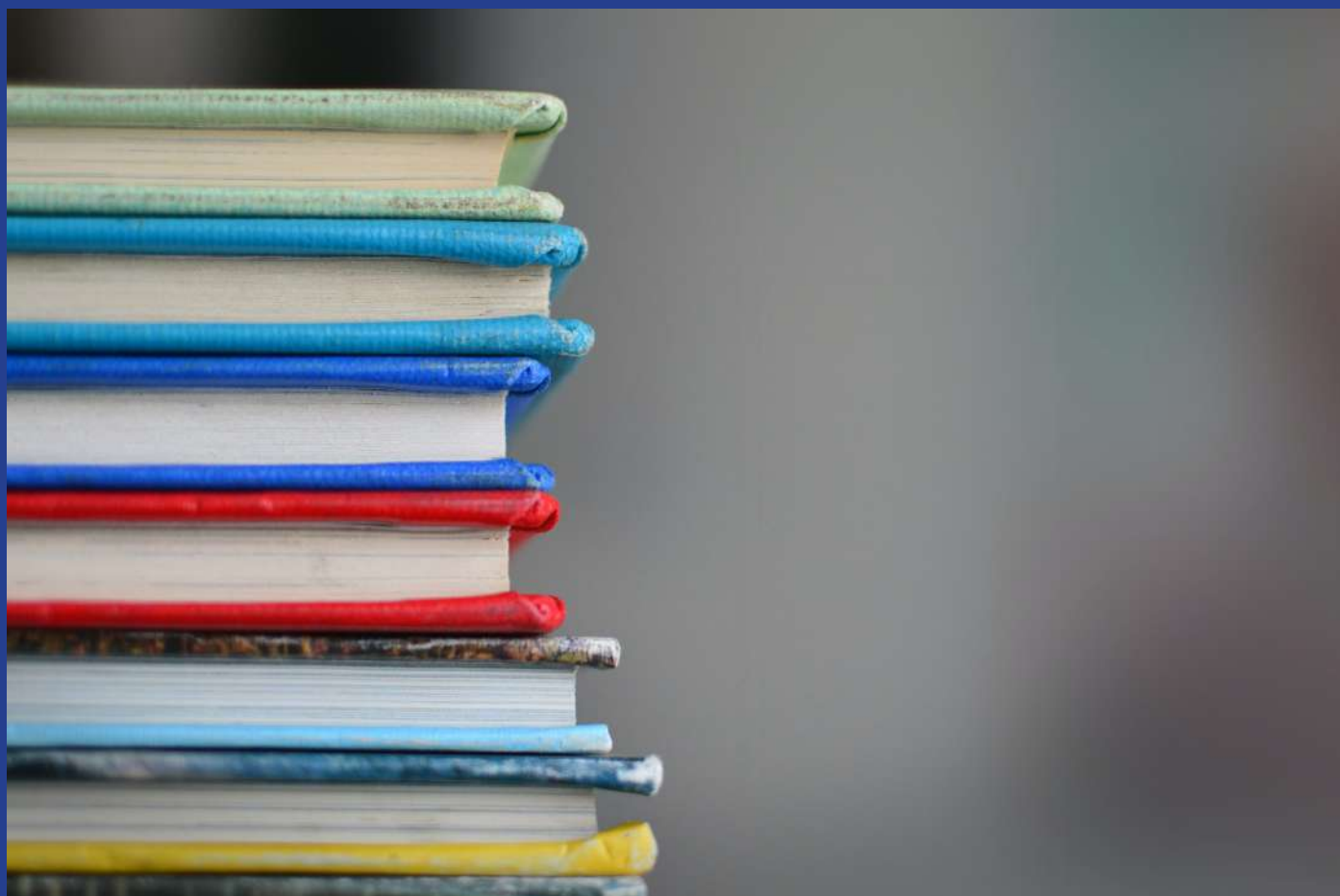
Conceptes clau

- 🗑️ Economia circular
- 🗑️ Indústria de la moda
- 🗑️ Residu tèxtil
- 🗑️ Preparació per a la recuperació, reutilització i reciclatge

Competències

Àmbit	Competència
Cultura i valors	Qüestionar-se i utilitzar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi. Identificar els aspectes ètics de cada situació i donar-hi respostes adequades i preferentment innovadores. Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i col·lectivament
Científic tecnològic	Identificar i caracteritzar els sistemes biològics i geològics des de la perspectiva dels models, per comunicar i predir el comportament dels fenòmens naturals.
Personal social	Utilitzar les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per a produccions de documents digitals.

QUÈ PROPOSEM?

Aquesta guia consta d'un dossier amb contingut teòric dirigit al professorat i una proposta d'un repte per a l'alumnat, estructurat en 4 càpsules i material complementari. L'objectiu és proporcionar aquests recursos perquè el centre educatiu, de manera autònoma, els pugui treballar amb l'alumnat, adaptant-los a les necessitats concretes de l'aprenentatge.

Les activitats proposades donen resposta als objectius inicials, per tant, per treballar tots els objectius, es pot fer el conjunt d'activitats o bé triar aquelles que siguin d'interès per al centre.

Es proposen les accions i activitats següents:

Càpsula 1: Despertem: Quin preu té la moda?

Càpsula 2: Descubrim: Què hi ha darrere de les peces de roba?

Càpsula 3: Proponem i reflexionem: Quin sistema segueix la roba?

Càpsula 4: Comuniquem: I la moda pot ser sostenible?

CÀPSULA 1

Despertem: Quin preu té la moda?

Objectiu

Debatre sobre la indústria de la moda des de diferents perspectives.

Exposar idees i arguments.

Despertar el sentit crític i reflexionar sobre la moda i la publicitat.

Durada: entre 1,5 h i 2 hores.

Materials: Pantalla i so. Connexió a internet. Ordinadors i dispositius mòbils/tauletes.

Guió de la càpsula

Proposta metodològica

Introducció: Introduïm el projecte que farem. Podem explicar una mica d'on ve Moda re-, explorar el seu web. També podem comunicar les activitats que es duran a terme i la seva temporalització. Llancem unes primeres preguntes sobre la moda: Quin impacte té la roba? Quin és el preu real d'una samarreta?

Activitat 1: Joc de rol

Explicuem que farem un **joc de rol**, en el qual cada persona tindrà un personatge que haurà de representar. El joc es farà en grups de 5 persones, amb una part individual d'exploració dels personatges i una part grupal de context de la situació de la qual partim. (15 minuts)

Desenvolupament: Comencem el debat! Dividim la classe en grups de 5 persones per fer el debat del **joc de rol**: una *influencer* de moda, una marca de roba *fast fashion*, un activista ambiental i social i una marca de roba sostenible participen en una tertúlia de televisió, moderada per la presentadora del programa. Quin preu té la moda? (45 minuts)

Posada en comú: Ens preguntem què més necessitem saber per complementar la informació sobre la problemàtica del tèxtil. (20 minuts)

DESCARREGAR EL GUIÓ DE LA CÀPSULA 1

CÀPSULA 2

Què hi ha darrere de les nostres peces de roba?

Objectiu

Conèixer l'impacte ambiental que va associat al consum de roba i de la indústria tèxtil.
Descobrir els impactes socials de la indústria de la moda.
Reflexionar sobre alternatives i analitzar-ne algunes d'existents.

Durada: Part 1: 1,5 h Part 2: 2 h

Material: Pantalla i so. Connexió a internet. Ordinadors i dispositius mòbils/tauletes.
Descarregar guió càpsula 2.

Proposta metodològica

PART 1: Ens posem en situació

Repàs de l'última sessió: Quina informació hem extret dels nostres personatges?
Què sabem de la producció i ús de la roba? (10 minuts)

Calculem la petjada de carboni de la nostra roba ! Sabíeu que la nostra roba genera emissions de CO₂? Calculeu a partir de la taula de conversió la quantitat de CO₂ generat per la roba que porteu en aquests moments. Quin és el resultat de tota la classe? (20 minuts)

Proposem veure un vídeo documental per endinsar-nos en els impactes de la moda:
"Textil Mountain- El problema ocult del despilfarro de la moda".

PART 2: Quin impacte té la roba?

Què sabem de la moda? Proponem treballar en grups petits perquè cada un explori una temàtica diferent dins de la indústria de la moda: història, residus, descentralització de la producció, impactes socials i ambientals. (45 minuts)

Sintetitzem i compartim: La informació obtinguda i analitzada caldrà plasmar-la en un contingut digital que s'exposarà al grup. La comunicació ha de ser clara, concisa, sintètica i impactant.

Concloem compartint el material generat per tot el grup amb una petita exposició. (1 h 15 min)

[DESCARREGAR EL GUIÓ DE LA CÀPSULA 2](#)

CÀPSULA 3

Quin sistema segueix la roba? Circularitat, reciclatge, reutilització.

Objectiu

Aprendre el concepte d'economia circular.

Conèixer el circuit de reciclatge de la roba.

Explorar i descobrir experiències de projectes tèxtils circulars.

Durada: 1 hora i 30 minuts.

Material: Ordinador, so i àudio.

Proposta metodològica

Alternatives per al canvi

Repàs de la sessió anterior: Recuperem i despertem el debat sobre les problemàtiques i impactes que genera la roba. Ens preguntem: Quines alternatives tenim? Què podem fer per a disminuir el nostre impacte? (10 minuts)

Què és l'economia circular? Introduïm el concepte d'economia circular com a mirada sistèmica i una proposta d'alternativa. Proposem fer-ho a partir d'un vídeo i reflexionem sobre com podríem aplicar-la amb la roba. (20 minuts)

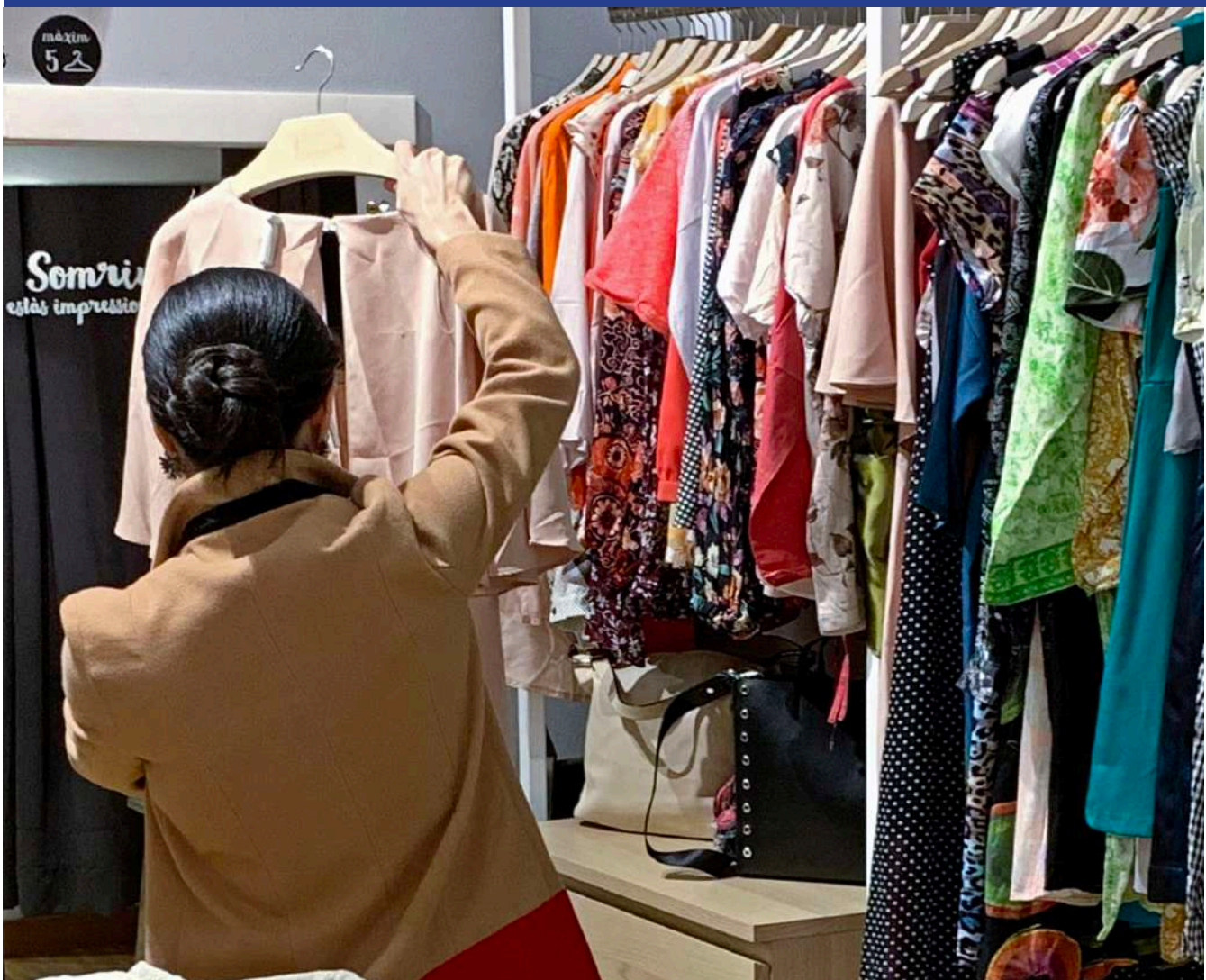
 Si volem explorar més el concepte d'economia circular, sistemes lineals i circulars proposem realitzar una activitat d'Ellen MacArthur Foundation. ([descarregar l'activitat](#))

Què és la reutilització? Què és el reciclatge? Quines són les fórmules de reutilització de les quals es disposa en l'actualitat? Proposem conèixer el projecte **Moda re-** i diferents exemples d'empreses i entitats que també integren la circularitat en les seves activitats. (20 minuts)

Decàleg de bones pràctiques: Com podem incidir en la indústria tèxtil des de la circularitat? Què podem fer com a individus o com a grup? Pluja d'idees. (30 minuts)

Taller creatiu (addicional): Hi hauria la possibilitat de complementar l'activitat en col·laboració amb la matèria d'arts, realitzant un taller d'**Upcycling**. (1 hora)

[DESCARREGAR EL GUIÓ DE LA CÀPSULA 3](#)

CÀPSULA 4

I la moda pot ser sostenible?

Objectiu

Descobrir alternatives al model *fast fashion*.

Ser capaç d'integrar i plasmar els aprenentatges adquirits.

Aplicar els coneixements i valors apresos.

Expressar-ho de manera sintètica i concreta.

Aquesta activitat es pot fer juntament amb el/la docent de la matèria de Llengua

Durada: 2 hores.

Materials: Dispositius mòbils o càmera de vídeo.

Proposta metodològica

Repàs de les sessions anteriors: Compartim els conceptes treballats en les activitats anteriors. Quins impactes genera la roba? Quines alternatives tenim per fer-los front? Què és el consum responsable? Com podem fer ús de la moda de manera ètica i sostenible? (10 minuts)

Introducció: Expliquem que realitzarem una acció audiovisual, un spot publicitari sobre tot l'après. Per a això necessitaran treballar en petits grups i un dispositiu mòbil o tauleta. (10 minuts)

Preparem el guió: Dividim la classe en petits grups per fer l'espot. Elaborar un guió, pensar quines són les idees clau a transmetre i buscar la informació si ho creuen convenient. (aproximadament de 30 a 45 minuts).

Claqueta i acció! Gravar el vídeo i editar breument si és necessari. (30 minuts)

Compartim els vídeos: Exposició dels treballs de tots els grups i reflexió final dels aprenentatges.

DESCARREGAR EL GUIÓ DE LA CÀPSULA 4

Activitats complementàries

👁️ **Campanya de recollida de roba al centre:** Des de Moda re- us proporcionem acompanyament si voleu realitzar una recollida de roba al vostre centre.

+ info: sensibilizacion@modare.org

👁️ **Visita les botigues Moda re-:** Us convidem que visiteu i descobriu quines botigues de segona mà del projecte Moda re- teniu a prop del vostre centre educatiu (les podeu consultar a www.modare.org).

Si teniu dubtes podeu escriure a: sensibilizacion@modare.org

👁️ **Sortim del centre... coneguem experiències**

Per poder fer pràctiques sostenibles i alineades amb els valors de l'economia circular és important fer xarxa amb el territori i conèixer iniciatives, entitats o projectes on s'estigui treballant. Per això us animem a descobrir quins teniu al costat de l'escola... Hi ha alguna fundació que reculli roba? Hi ha alguna botiga de segona mà? Hi ha algun taller de reparació de roba?

👁️ **(EN EL CAS DE CATALUNYA) Activitats dirigides:**

👁️ **Visita a la planta de tractament tèxtil de Sant Esteve Sesrovires:** visita guiada a la planta de selecció de roba gestionada per Formació i Treball, la més avançada del sud d'Europa (6.000 m² dedicats al tractament de roba usada). Ens permet conèixer de primera mà i veure quin és el procés de recepció, selecció i separació de la roba que arriba des dels diferents contenidors distribuïts per tota Catalunya.

Més informació: [Descobreix el projecte tèxtil de Formació i Treball.](#)

Per concertar visites: fit@formacioitreball.org

👁️ **Taller de Boc'n Roll:** Activitat per descobrir els impactes que generen els materials tèxtils i reflexionar sobre la generació de residus. A partir d'un tros de tela i un plàstic alimentari farem un embolcall per a entrepans. Aprendre com podem ajudar al medi ambient i quins impactes pot tenir la nostra manera de consumir.

Per concertar els tallers: fit@formacioitreball.org

Taller creatiu: Motxilla amb una samarreta vella. En aquesta activitat creativa s'aprendran, de manera lúdica diferents maneres de reutilitzar les peces tèxtils. A partir d'una samarreta vella, la transformarem en una motxilla de cordes, totalment renovada i funcional. Aprendrem com podem ajudar al medi ambient i quins impactes pot tenir la nostra manera de consumir.

Per a més informació:

Descarregar la fitxa de l'activitat i per concertar tallers i dubtes: fit@formacioitreball.org

Ens ajuda a millorar

Si heu participat en alguna de les activitats us animem que ens feu retorn! Empleneu el formulari següent, la vostra experiència ens permetrà millorar les activitats i impulsar-ne altres de noves.

Gràcies per participar en el projecte Moda re-!

Cada vegada som més teixint un pensament sostenible

#TeixintElCanvi #TeixintUnPensamentSostenible

Aquest document està publicat amb una llicència de Creative Commons Reconeixement- No Comercial. Compartir igual 3.0 Espanya.

Es pot consultar a: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.es>

Aquesta llicència implica que aquest material pot ser: reproduït, distribuït i comunicat públicament sempre que se'n reconegui l'autoria. No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades. A més, la distribució d'aquestes obres derivades s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original.

Unsplash

Imatges utilitzades lliures de drets i s'autoritza el seu ús en el marc d'una activitat comercial..

Llicència Creative Commons Zero.

Edita: Moda re- S. Coop. De Iniciativa Social. Madrid, Octubre 2021

Elaboració: Irene Febrer Daunas i Gemma Cantoni

Disseny i maquetació: César Cela

Agraïments: Volem agrair especialment les aportacions realitzades per: Miquel Vidal, Paula Veciana, Marina Arnau, Alexandra González, Jone Izaguirre i tot l'equip de Formació i Treball, Albert Alberich i també a totes les entitats vinculades al projecte Moda re-.

modare.org